

Handläggare
Susanna Nytell
Telefon: 08-508 150 29

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2018-06-14

Barngruppernas storlek i förskolorna

Svar på skrivelse från Jessica Sjönell (L), Sabine Pettersson ers. (L) och Kristina Lutz m.fl.(M).

Förvaltningens förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar följande:

Detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen.

Victoria Callenmark
T.f. Stadsdelsdirektör

Jan-Eric Johansson
Avdelningschef

Sammanfattning

Vid stadsdelsnämndens sammanträde 2018-05-15 anmäldes en skrivelse från Jessica Sjönell (L), Sabine Pettersson ers. (L) och Kristina Lutz m.fl.(M). Skrivelsen gäller barngruppernas storlek i förskolorna i stadsdelsområdet. I skrivelsen ställs fyra frågor som förvaltningen besvarar i detta tjänsteutlåtande.

Bakgrund

Vid stadsdelsnämndens sammanträde 2018-05-15 anmäldes en skrivelse från Jessica Sjönell (L), Sabine Pettersson ers. (L) och Kristina Lutz m.fl.(M).

Ärendet

Skrivelsen gäller barngruppernas storlek i förskolorna i stadsdelsområdet.

I skrivelsen ställs fyra frågor:

1. Varför har barngruppernas storlek ökat och personaltätheten minskat?
2. Hur ska budgetförutsättningarna för att motverka utvecklingen med större barngrupper och mindre personaltäthet fungera när det görs en budgetomfördelning på 1,9 miljoner kronor från förskolan?
3. När kan vi veta om reformen om rätt till heltid på förskolan för barn till föräldralediga påverkat barngruppernas storlek i Skarpnäck?
4. Hur har reformen om rätt till heltid för barn till föräldralediga påverkat förskolornas möjlighet att planera verksamheten i Skarpnäck?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för förskola. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp och pensionärsråd 2018-06-07 samt i rådet för funktionshinderfrågor 2018-06-05.

Förvaltningens synpunkter och förslag

1. Varför har barngruppernas storlek ökat och personaltätheten minskat?

Barngruppernas storlek varierar över året. I samband med skolstarten i augusti är det flest barn som slutar i förskolan, och även flest barn som börjar. Dock fylls inte alla platser, dels eftersom många barn som börjar då är små och behöver extra tid med pedagoger, dels för att det ska finnas möjlighet för barn att börja i förskolan även andra tider på året. Under resten av året är det ett fåtal barn som slutar i förskolan, till följd av att de flyttar eller byter förskola. Det är fler barn som vill börja förskolan vid andra tider på året, framför allt i januari. Därför fylls barngrupperna succesivt på och är störst under våren, när mätningen till tertialrapport 1 sker.

Den årliga mätningen som ligger till grund för resultatet i verksamhetsberättelsen görs den 15 oktober, och då är grupperna överlag mindre. I tabellen nedan visas genomsnittlig barngruppsstorlek och antal barn/personal i oktober och april under de senaste fem åren. Före år 2016 mättes inte antal barn/per personal i samband med tertialrapport 1 på samma sätt som idag och resultaten är därför inte jämförbara.

VB/oktober			T 1/april		
År	Antal barn/ personal	Antal barn/ grupp	År	Antal barn/ personal	Antal barn/ grupp
2018	x	x	2018	5,1	16,9
2017	5,2	16,2	2017	5,0	17,1
2016	4,9	16,3	2016	5,3	17,1
2015	5,1	15,9	2015	x	16,8
2014	5,0	16,1	2014	x	16,8
2013	5,1	16,1	2013	x	16,6

Som framgår av tabellen har antal barn/personal ökat från 5,1 till 5,2 vid mätningen i oktober (2013-2017), och minskat från 5,3 och 5,1 vid mätningen i april (2016-2018). Antal barn/grupp har ökat från 16,1 till 16,2 i oktober (2013-2017) och från 16,6 till 16,9 i april (2013-2018). Gruppernas storlek och antal barn/personal varierar alltså mer under året, från höst till vår, än från år till år.

Ytterligare en faktor som påverkar detta är att fördelningen mellan yngre och äldre barn varierar från år till år. Om det är det fler yngre barn inom förskolan blir den genomsnittliga gruppstorleken och antal barn per personal lägre, eftersom de yngre barnen går i mindre grupper med högre personaltäthet.

2. Hur ska budgetförutsättningarna för att motverka utvecklingen med större barngrupper och mindre personaltäthet fungera när det görs en budgetomfördelning på 1,9 miljoner kronor från förskolan?

Den budgetomfördelning på 1,9 miljoner kronor från förskolan som beslutades i samband med tertialrapport 1 innebär inte att några medel flyttas från förskolan. Det rör sig om en teknisk

budgetjustering som endast berör medel för kolloverksamhet, vilka ska redovisas under verksamhet barn, kultur och fritid.

3. När kan vi veta om reformen om rätt till heltid på förskolan för barn till föräldralediga påverkat barngruppernas storlek i Skarpnäck?

Det är inte troligt att reformen om rätt till heltid på förskolan för barn till föräldralediga har påverkat barngruppernas storlek, såsom den mäts tertialrapporter och verksamhetsberättelse. Detta eftersom barn till föräldralediga även tidigare i de allra flesta fall har varit inskrivna på förskolan, men då i många fall på deltid. Om barn har hel- eller deltidskontrakt påverkar inte statistiken över gruppernas storlek, där alla barn som är inskrivna på förskolan räknas in.

Det hade varit mer troligt att reformen om rätt till heltid på förskolan för barn till föräldralediga skulle leda till att andelen barn som har deltidskontrakt minskar, till följd av att fler barn till föräldralediga går heltid. Andelen deltidskontrakt har dock ökat från ca 4 procent år 2015 till drygt 7 procent år 2018. Det är alltså fler barn som har deltidskontrakt nu än tidigare.

Många förskolor observerar en allmän trend att barnens vistelsetider har ökat över tid och en del av de barn som har fått ökade vistelsetider har föräldralediga föräldrar. Fram till dess att det nya närvarohanteringssystemet via Skolplattformen träder i kraft finns det ingen metod för att följa upp barnens exakta vistelsetider. Även efter att skolplattformen träder i kraft kommer det inte att gå att ta fram statistik över vistelsetider retroaktivt, vilket innebär att det inte kommer att gå att jämföra vistelsetiderna före och efter att reformen infördes.

4. Hur har reformen om rätt till heltid för barn till föräldralediga påverkat förskolornas möjlighet att planera verksamheten i Skarpnäck?

Bilden av vilken effekt reformen har haft skiljer sig mellan olika förskoleenheter. Inom flera enheter ser personalen att barn med föräldralediga vårdnadshavare har fått utökade vistelsetider, och att det därför är fler barn på förskolan på morgonen och sen eftermiddag. Detta påverkar möjligheten att planera verksamheten, eftersom det blir svårt för personal att gå ifrån barngruppen. Samtidigt har kraven på undervisande förskollärare ökat, vilket medför ett ökat behov av planeringstid. Att barngrupperna är större i början och slutet av dagen påverkar såväl verksamheten och miljön för barnen, som personalens arbetssituation.

Vissa förskolor upplever inte att reformen har påverkat personalens planering i någon större omfattning. På dessa förskolor är det främst barn vars vårdnadshavare arbetar som går längre dagar på förskolan än tidigare. Detta beror enligt förskolorna på att allt fler vårdnadshavare arbetar heltid när barnen är små.

Bilaga

Skrivelsen från Jessica Sjönell (L), Sabine Pettersson ers. (L) och Kristina Lutz m.fl.(M).